

Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry 1 BS 2022

Ukážka č. 1

Bol neobyčajne urastený a nový júnový kožuš sa mu na slnku zlatohnedo leskol. Predné končatiny mal skoro také veľké ako ľudské telo, tri najväčšie z jeho piatich nožom podobných pazúrov boli štrnásť centimetrov dlhé a laby zanechávali v bahne stopy, ktoré merali od prstov po pätu tridsaťsedem centimetrov. Mal hladkú srst' a bol tučný a mocný. Oči nie väčšie ako oriešky boli posadené dvadsať centimetrov od seba. Dva horné tesáky, ostré ako hroty dýky, boli dlhé ako mužský palec a veľkými čelústami vedel rozdrviť väzy soba. Thorovho života sa doteraz nedotkla prítomnosť človeka. Nebol zlý. Ako druh grizlyov bol niekoľkokrát na severe. Keď ulovil z čriedy jedného soba, vyzeral, ako by sa usmieval. Bol mierumilovný kráľ. Mal jediný zákon: „Dajte mi pokoj!“ Tento zákon zračil sa v jeho postoji, ako tak sedel na zadku a vetril čudný pach.

(J.O. Curwood: Kráľ sivých medveďov - upravené)

1. Z ukážky č. 1 vyplýva že:

- A/ Grizly si pochutnal na sobovi menom Thor.
- B/ Grizly sa volal Thor a bol kráľ zvierat.
- C/ Medveď sa nikdy nestretol s ľuďmi.
- D/ Medveď vetril čudný pach soba.

2. Keď Thor ulovil soba, využil na vyjadrenie spokojnosti:

- A/ mimiku,
- B/ postoj tela,
- C/ slová,
- D/ horné tesáky.

3. V ktorej možnosti nie je pravdivé tvrdenie. Umelecký opis je:

- A/ citovo zafarbený,
- B/ náladový,
- C/ nepresný,
- D/ obrazný.

4. V texte sa nenachádza informácia:

- A/ o veľkosti laby zvieraťa,
- B/ o tom, že malo zviera hnedé oči,
- C/ o sile, akú vedel vyvinúť pri žuvaní,
- D/ o tom, aké boli veľké predné laby.

5. Z ukážky č. 1 vyplýva, že:

- A/ Päť pazúrov meria tridsaťsedem centimetrov.
- B/ Tri pazúry merajú tridsaťsedem centimetrov.
- C/ Päť pazúrov meria štrnásť centimetrov.
- D/ Tri pazúry merajú štrnásť centimetrov.

6. V ukážke č. 1 sa nachádza:

- A/ 8 základných čísel a jedna násobná,
- B/ 7 základných čísel a jedna radová,
- C/ 5 základných čísel a tri radové
- D/ 6 základných čísel a dve násobné.

7. V ktorej možnosti sú len expresívne slová:

- A/ cvička, sviečka, zlý,
- B/ oriešky, zožral, lump,
- C/ domček, kostička, sviečka,
- D/ špič, mierumilovný, medvedisko.

8. Ktorá veta je napísaná gramaticky správne?

- A/ Navštívili sme pamätník Slovenského Národného Povstania.
- B/ Naše kroky viedli na hrad Krásna Hôrka a neskôr do Betliara.
- C/ Štrbské pleso má veľké množstvo hotelov.
- D/ Štrbské Pleso miestami dosahuje hĺbku 20 metrov.

9. V ktorej možnosti nie je rovnaký počet slabík:

- A/ mohyla, miešačka, idea,
- B/ orchidea, polovodič, žiarivému,
- C/ Zuzana, Kórea, vietnamský,
- D/ pero, diéta, dieťa.

10. V ktorej možnosti sú všetky slovné spojenia napísané správne:

- A/ prišiel siedmi, piati boli v triede, v tridsiatich siedmich prípadoch,
- B/ v ôsmich rokoch, dobehol prví, za siedmymi divmi sveta,
- C/ za šesťnásť rokov, prišiel siedmy, dvadsaťdva ruží, boli traja
- D/ v siedmich rokoch, skončil ako ôsmy, v päťdesiatich siedmich knihách

11. Vyber možnosť, kde je podčiarknuté slovo v prvej vete časť a v druhej vete predložka.

- A/ K nehode došlo vinou chodcov. Bolo to spôsobené jeho vinou.
- B/ Hádam mi uverí. Hádam, koľko máš rokov.
- C/ Hore sa nedostanú. Hore brehom sa nedostanú.
- D/ Som skôr turista ako horolezec. Skôr ako prídem domov, ti zavolám.

12. V ktorej možnosti je správne poradie častí vnútornej kompozície diela:

- A/ úvod, obrat, zápleтка, vyvrcholenie, rozuzlenie,
- B/ úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie,
- C/ dejstvo, obraz, výstup, prehovor,
- D/ výstup, obraz, prehovor, výstup.

13. V ktorej možnosti sa nachádza rozvitá veta s viacnásobným priamym predmetom.

- A/ Milujú totiž mier, pokoj a žírnu, obrobenú pôdu.
- B/ Hobiti sú nenápadný národ v minulosti početnejší než dnes.
- C/ Od počiatku ovládajú umenie rýchlo a ticho zmiznúť.
- D/ Toto umenie rozvinuli do takej miery, že sa človeku môže zdať čarodejný.

14. Vyber pravdivú charakteristiku vety: *Bol mierumilovný kráľ.*

- A/ Veta je jednočlenná slovesná a nachádza sa tu zhoda.
- B/ Veta je dvojčlenná so zamlčaným podmetom.
- C/ Veta je jednočlenná so slovesno-menným prísudkom.
- D/ Veta je dvojčlenná s vyjadreným podmetom.

15. Vyber správne určené vzory a rody pomnožných podstatných mien:

- A/ Tatry – ženský rod, vzor žena, Karpaty – ženský rod, vzor žena,
- B/ Husle – mužský rod, vzor stroj, hodinky – mužský rod, vzor dub,
- C/ dostihy – mužský rod, vzor dub, sane – ženský rod, vzor ulica,
- D/ Smolenice – ženský rod, vzor ulica, Alpy – ženský rod, vzor žena.

16. Vyber pravopisne správne napísanú vetu:

- A/ V kletke vidíme moje dva papagáje. Na strome sedia sokoli.
- B/ V kletke vidíme mojich dvoch papagájov. Na strome sedia sokoli.
- C/ V kletke vidíme moje dva papagáje. Na strome sedia sokoly.
- D/ V kletke vidíme mojich dvoch papagájov. Na strome sedia sokoly.

17. Vyber možnosť, ktorá obsahuje iba zdomácnené slová:

- A/ špagety, gól, žinčica, palacinky, bufet,
- B/ notebook, ruksak, rys, núkať, miss,
- C/ rovný, rizoto, kosa, aplikácia, make-up,
- D/ skóre, obed, obec, koreň, syr, nóbl.

Ukážka č. 2

Zo strechy visia biele cencúle
a krutá zima trvá neúprosne.
Inovať ľahla na úle,
vtáča sa skrylo uzímené v sosne.

Miloval by som všetko. Pretrvať,
kým príde jar
a odveje aj kalendár,
aj inovať.

Také je srdce, taká nádej človeka,
ostatná medzi ostatnými,
a človek sa jej nezrieka,
hoc ovinutý drôtmí ostnatými.

A je to v skutku Bože, tvoje požehnanie,
tá nevýslovná milosť v ľudskom srdci:
láskavý vetrík, ktorý z neba xxxxx
(Mikuláš Šprinc: Zo strechy - upravené)

18. V ukážke č. 2 sa nachádza:

- A/ vo všetkých strofách striedavý rým,
- B/ v druhej strofe obkročný rým,
- C/ v tretej strofe združený rým,
- D/ v prvej strofe prerývaný rým.

19. V ktorej možnosti sa nachádza dvojica slov z ukážky č.2 - ohybný slovný druh – neohybný slovný druh?

- A/ aj – kým,
- B/ také – ktorý,
- C/ tá – aj,
- D/ hoc – jar.

20. Slovo pretrvať v prvom verši druhej strofy má význam:

- A/ vydržať veľmi dlho,
- B/ nevzdať sa jari,
- C/ počkať na lásku,
- D/ prežiť jar.

21. V ktorej z možností sú len lyrické žánre:

- A/ ľudová pieseň, hymna, óda,
- B/ epigram, bájka, povesť,
- C/ rozprávka, komiks, pranostika,
- D/ básnická skladba, báj, tragédia.

22. Dopln na zakryté miesto správne slovo:

- A/ fúka,
- B/ padá,
- C/ prší,
- D/ vanie.

23. V akom slovníku by si mohol hľadať informácie o význame posledného slova v básni?

- A/ Vo frazeologickom slovníku,
- B/ v slovníku cudzích slov,
- C/ v gramatickom slovníku,
- D/ vo výkladovom slovníku.

24. Podčiarknuté slovo v ukážke č. 2 je v páde:

- A/ nominatív,
- B/ vokatív,
- C/ genitív,
- D/ datív.

25. Vyber možnosť, v ktorej sú správne určené gramatické kategórie prvého slovesa v druhom verši:

- A/ prvá osoba, jednotné číslo, minulý čas, podmieňovací spôsob, dokonavý vid,
- B/ prvá osoba, jednotné číslo, prítomný čas, rozkazovací spôsob, nedokonavý vid,
- C/ prvá osoba, jednotné číslo, budúci čas, oznamovací spôsob, dokovaný vid,
- D/ prvá osoba, jednotné číslo, prítomný čas, podmieňovací spôsob, nedokonavý vid.

26. Vyber vetu, v ktorej sa nachádza prístavok:

- A/ Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, spravujú aj lesy v Malých Karpatoch.
- B/ Bola som taká, aká som chcela byť vždy, hovorila som si.
- C/ Je to sklamanie, povedal Orwell, v rozhovore pre rádio Plus.
- D/ Veľká hruška, stará mať to pamätá, stála na dvore.

27. Ak odosielateľ úspešne odovzdal svoju informáciu, myšlienku a prijímateľ ju správne pochopil, komunikácia splnila svoj komunikačný zámer, vtedy hovoríme o:

- A/ asertívnej komunikácii,
- B/ ústnej komunikácii,
- C/ písomnej komunikácii,
- D/ efektívnej komunikácii.

Správne odpovede:

1	C
2	A
3	C
4	B
5	D
6	A
7	B
8	B
9	D
10	D
11	C
12	B
13	A
14	B
15	D
16	C
17	A
18	B
19	C
20	A
21	A
22	D
23	D
24	B
25	D
26	A
27	D